

Korošec.

Gospodarski in političen list za koroške Slovence.

Izhaja vsako drugo soboto v Kranju kot priloga „Gorenjca“.

Velja za celo leto 4 K in se plačujejo naročnina in inserati naprej. Vsi rokopisi, pisma in druge pošiljke naj se pošiljajo na uredništvo in upravništvo „Korošca“ v Kranju. Rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plačuje za enostopno petlit-vrsto za enkrat 12 v, za dvakrat 18 v, za trikrat 24 v, za večkrat po dogovoru.

Posamezne številke stanejo 10 vin.

Štev. 2.

V Celovcu, v sredo, dne 23. decembra 1908.

Leto II.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vošči vsem p. n. naročnikom, dopisnikom in Slovencem sploh uredništvo in upravništvo „Korošca“.

Čuvajmo svojo deco!

Na Koroškem živi blizu 370.000 prebivalcev, od katerih je 120.000 Slovencev, drugi so pa Nemci. Iz dejstva pa, da Nemci tolikega števila Slovencev ne pustijo več veljati, razvidimo, kaj oni žele. Nemci hočejo naš slovenski jezik popolnoma iztrebiti, nas Slovence prejalislej ponemčiti, to pa v prvi vrsti s tem, da dobijo nemški učitelji, uradniki in trgovci med nami dobre življenske pogoje, ne da bi se jim bilo treba priučiti našemu jeziku. Katerih sredstev se Nemci v dosego tega neblagega cilja že poslužujejo, ni vsakemu znano; zato si oglejmo to početje naših sosedov ter iščimo dalje sredstva zoper protinaravno ponemčevanje in narodni naš pogin. Boj Nemcev proti nam se vrši že od pamtiveka. Vprašajmo se, jeli boj neizogiben in morda za Nemce potreben? Ali ni mogoče, da bi obe narodnosti že enkrat sklenile mir in se sporazumele? Ali ne bi bilo to za prebivalce naše dežele v gospodarskem pogledu najkoristnejše? Da, gospodarsko koristni bi bil mir med obema narodoma ne samo za Slovence, ampak tudi za Nemce, toda pri ponemčevanju Slovencev trpi nemško prebivalstvo neznatno malo, skoraj bi rekli, nobene škode, še več, celo dobiček imajo pri tem, da dobi nekaj izobraženih Nemcev dober hruh med nami. Vrhu tega se vrši ves boj proti nam, mehkeemu narodu tako lahko, gladko, brez posebnih denarnih stroškov na strani Nemcev in poleg tega služi boj še v njih lastno zabavo. Zategadelj ni misliti, da bi Nemci samiodsebe opustili ta boj, nehal bo šele, ko bodo enkrat vsi Slovenci spoznali, kaj je zrno, kaj pleve, kaj

dobro, kaj slabo, kaj jim koristi in kaj le škoduje. Šele ob tem spoznanju bode naš narod zahteval enoglasno ter dosledno svoje postavne in naravne pravice, katere se mu bodo, akoravno nerado, morale dati. Koliko bi bili lahko mi Slovenci v gospodarstvu in sploh v kulturi dosegli, če bi se ne izgubilo toliko dragocenih moči v boju zoper ponemčevalne poskuse Nemcev in če bi imeli v resnici ljudske šole v pravem pomenu te besede. In tudi Nemci, čeravno mislijo, da so že na vrhuncu kulture, imeli bi še marsikaj potrebnejšega ukreniti, nego Slovence izpodrivati in oškodovati. Delali bi naj med svojim narodom proti kugi pijančevanja, poučevali nevedneže, podpirali ubožce ter sploh s poukom in z denarjem skrbeli za duševno in telesno blagostanje svojih narodnih bratov. Toda Nemci dandanes niso pristopni za tako razmišljanje! Geslo nemške politike je danes le podjarmljenje Slovencev, ponemčevanje dežele izpodrivanje Slovencev iz slovenske zemlje. Vse je na to preračunano. V tem smislu delujejo naše utrakvistične šole, vsa nemška društva, vsi uradniki, učitelji ter ves nemški kapital. Mir bi si mi koroški Slovenci mogli kupiti danes le za eno ceno: če se odrečemo v prid Nemcev vsaki bodočnosti, vsaki samostojnosti kot narod. Slovenec bi se moral vsemu odreči ter pomagati celo Nemcem nasproti lastnim slovenskim rojakom do zmage. Tako je danes stališče nemške politike in s tem moramo računati in po tem urediti vse naše korake. Sramotno je sicer za veliki nemški narod, da ne išče svoje velikosti in svojega napredka sam v sebi, ampak v tem, da ovira bolj šibke narode v napredku in na njih izkuša svojo moč; toda to je dejstvo katerega mi Slovenci, ki smo dobri in še preveč miroljubni, ne bomo izpremenili, a ga tudi ne moremo in ne smemo mirno prenašati. Še jastreb, torej neumna žival, se postavi naravnost divje v

bran, če mu hoče oropati kdo mladiča iz gnezda. In mi Slovenci naj bi se ne smeli braniti, če nam Nemci jemljejo slovensko deco v nemške šole in jih tamkaj oskrunijo na njih narodnem značaju ter delajo iz njih zasramovalce slovenskega materinega jezika in slovenskih šeg? Res, da je marsikom dobro in koristno, če zna nemški, toda iz zgolj ljubezni do nemščine ne smemo zamenjati ali celo zavreči svojo milo materinščino! Saj se morajo tudi Nemci kakor drugi narodi učiti tujih jezikov, a vzlic temu ostanejo le zvesti svoji matarini besedi, kar je ne le pametno, ampak tudi značajno in moralno, ker tako zahteva vsakega dolžnost, da ne zabi naroda, iz katerega je izšel. Za vsako ceno moramo varovati svoj narodni značaj in posvetiti vso skrb zlasti dobri, v narodnem pogledu pravični ljudski šoli!

Čeravno nočemo biti sovražniki Nemcev, moramo pa sovražiti ter obsojati njih nazadnjaštvo in njih prokletstva vredno početje, da hočejo slovenskemu narodu odtujiti njegovo mladino in tudi nezavedne naše rojake. Napraviti hočejo iz njih zaničevalce slovenske besede ter posebno nasprotnike izobraženejših Slovencev, ki se potegujejo za pravice slovenskega naroda v šoli, v uradih in v vsem javnem življenju.

Kakor se Slovincem lepo prilaga miroljubnost, prizanesljivost in mehkota srca v zasebnem življenju in javnem občevanju s prijatelji, znanci in z drugimi ljudmi, toliko nam te lastnosti škodujejo, če se jih držimo, kadar se imamo potegovati za politične pravice in koristi. Pomislimo vendar, da se v politiki ne delijo milodari, posebno malim strankam ne; ko še s prošnjami ne dobimo svojih pravic, nam ne preostaja drugega, kakor da dosledno in odločno terjamo vse, kar nam gre po postavi!

Ne zabite Ciril-Methodove družbe!

Od zidanega znamenja pa do Gropič ni več daleč in kmalu smo v vasi. Koj začetkom stoji Krajcarjeva krčma, ki si jo zapomnimo za kasneje. Sedaj pa uberemo korake skozi vas, mimo velikanske lipe, ki stoji sredi nje in že smo ob Gropiškem potoku. Lepo ga pozdravimo, naš spremljevalec bo od sedaj naprej. Stopivši iz vasi zagledamo že vhod v Gropiški grabn. Na desni in levi se dvigujeta dva strma griča, na njih so lepi planinski pašniki. Pod levim gričem se beli cerkva sv. Neže. V ozadju se dvigujejo vršaci Kamen (1658 m), Velkova, Vojšica (1739 m). Mimo par žag in preko par mostov stopili smo v Gropiški grabn.

Sveža sapa nam pihlja nasproti in divje šumenje udarja na naše uho. Strme pečine na desni in levi tvorijo vhod, za njimi leži malo selo, od požarja pol razdejano. Priletna mamica v čedni narodni noši s planinsko palico v roki nam pride nasproti. S planine prihaja.

„Kut'n tog!“ je njen malomaren pozdrav.

„Dober den!“ naš odgovor.

Postoji mamka in obraz ji razjasni zadovoljert nasmehljaj.

„Jej, saj tud' slovenji znajo!“ se začudi, ker kaj takega od gosposko oblečenega človeka ni pričakovala.

PODLISTEK.

Ali je božično drevesce nemškega izvora?

Pred kratkim sem čul razgovor o jaslicah in božičnem drevescu. Razpravljali o tej temi so prišli končno do zaključka, da se jaslice domača šega, božično drevesce pa je nemškega izvora. Pri tej priliki sem se spomnil rajnega Levstika. Sedela sva leto pred njegovo boleznijo v Božiču v „Estheracijevi kleti, kjer je sedaj g. Fabiana gostilna. Levstiku ni bilo prav, ko sem omenil, da je božično drevesce nemškega izvora. Najprej se Levstik, kakor je bila njegova narava, zadril v mé, potem, ko se mu je kri poglobila, je prišel in prijazno na dolgo in široko razkladal in dokazoval, da je božično drevesce prava ruska torej slovenska šega. Na Ruskem poznajo še od prastarih časov božično drevesce, ki ga imenujejo kratko, jolka („smreka“). Od pravoslavni Rusov je prišla navada na evangeljske Pruse. Jaslice pa so pristen bavarski običaj in od Bavarcev se je ta navada zanesla na Slovensko. Tako je Levstik dokazal slovanski izvor božičnega drevesca. — č.

Križem po Koroški.

Spisal Ferdo Plemlč.

V. Gropiški „grabn“.

Če bivaš v beljaški okolici in te mika obiskati kakšno divjo sotesko, tedaj ne pozabi na Gropiški „grabn“, ki išče daleč na okrog svoj par, dasi med obiskovalci naše koroške zemlje ni tako znan.

Izstopivši na postaji Brnca, kreni jo na Breg in odtod preko ravnega polja v pozabljeno vas Gropiče, ki leži tam ob podnožju gozdnatih Karavank. Po poti pa ne hodi takorekoč z glavo v aržetu, raje prodajaj malce zijala, kar ti bo gotovo koristno. Tako boš zapazil med Bregom in Gropičam na križpotju pod košatim drevesom nizko, zidano znamenje, ki stoji na kamenitem, okroglem podstavku. Na znamenju je križ ter napis J. N. R. J. Pravijo, da je to znamenje zelo staro in da leže pod njim v boju padli junaki, menda Francozi, ki so se bojevali po teh krajih. Tako gotovo to ni, sicer je pa vsekakor porosila francoska kri brnška tla. Nasproti Pedvetrovski steni, na desnem bregu Zile, koj pri mostu, ki pelje čez reko, kažejo ti še dandanes nizke, podolgovate holme. To so gomile padlih Francozov.

Ali ste tudi Vi

med tistimi, mogoče, ki še niso poslali naročnine za leto 1908. Leto je končano, bodite tako prijazni in pošljite po nakaznici ali položnici K 4— na naslov Upravništvo „Korošca“ v Kranju, Gorenjsko.

Svoji k svojim!

Dne 15. decembra je nemški poslanec Pergelt v državnem zboru svaril pred bojkotom in ministrski predsednik je pisal na pravnega (justičnega) ministra in ga opozarjal na bojkot na Češkem in Moravskem.

To bo treba pribiti za vselej. Vprašamo Vas, dragi Nemci, kdo pa je začel hujskarijo? Ali morebiti to nič ne veste, kako delajo Nemci proti Slovincem? Če kdo le v kakem slovenskem listu kaj naznani, treščijo že kar po njem in pravijo, da Nemci ne smejo hoditi k njemu. Le pogledjmo „Freie Stimmen“, bomo kar hitro videli, kdo hujska. Da, da, to bi vam bilo prav, da bi Slovenci (in pa vsi drugi Slovani) kupovali pri vas in pa vam dajali zaslužek, Slovence bi pa kar najrajši požrli. Kar sejete, to bode tudi želi! Le hujskajte še naprej proti Slovincem, kadar bomo postali mi na Koroškem tako odločni, kakor so Čehi, tedaj bode pa že videli. Čeh ne da beliča zaslužiti sovražniku Nemcu. Če bomo storili tudi mi koroški Slovenci tako, ne bode mogel več izhajati nobeden trgovec, nobeden gostilničar in nobeden rokodelec, kar jih je po slovenskem delu in kateri so nam sovražni. Zato bi bilo bolj potrebno, da bi opozorila Pergelt in pa ministrski predsednik Nemce in pa nemške in nemškutarske liste, če hočeta varovati nemške trgovce i. t. d. pred škodo. To Nemcem pač ni treba misliti, da bomo mi tako neumni in bomo nosili naš denar še zanaprej našim narodnim sovražnikom. Koliko trgovcev in gostilničarjev i. t. d. je po slovenskem delu Koroške, ki so le tedaj prijatelji Slovencev, kadar jim prinesejo le-ti denarje, drugače pa delajo vedno proti nam. Tudi mi ne bomo več tako neumni, da bi pitali naše nasprotnike! Pomislimo zanaprej pri vsaki kroni, komu jo bomo dali, ali je dotični naš narodni somišljenik. Pa ne le pri vsaki kroni, pri vsakem grošu, da pri vsakem vinarju moramo to storiti in glejmo, da pride v tisti kraj, kjer mi prebivamo, kak slovenski prodajalec, slovenski gostilničar, slovenski čevljar i. t. d. Če bomo storili to vsi, tedaj bodo Nemci kmalu videli, kaj smo Slovenci in vedeli bodo, da morajo biti z nami prijazni tudi pri volitvah, da bodo z nami volili in agitirali, ne pa proti nam in da ne smejo hujskati proti nam kar tako, kakor bi se jim zljubilo.

Dopisi.

Celovec. (Protestni shod v prid nemškimi odvetnikom.) Pred nekoliko meseci smo že poročali o nekem protestnem shodu, na katerem se je zborovalec — bili so večinoma nižji uradniki od sodišč, finance in tisto krdelo trgovskih pomočnikov, ki vedno delajo nemir — direktno hujskalo proti slovenskim odvetnikom v

Celovcu. Takrat je bil referent dr. Knappitsch, ki je v neki pravdi svoj čas že dokazoval, da ne zna dosti slovenščine, ki je pa sedaj prav vesel, če prihajajo k njemu slovenski klijenti iz Podjunske doline. Stara reč je seveda, da se sme v Celovcu javno pozivljati na bojkot Slovencev. „Freie Stimmen“ so opetovano po imenu imenovale nemške stranke, ki hodijo k slovenskim advokatom, jih grdile na različne načine in opetovano pozivljale Nemce, naj ne gredo k slovenskim odvetnikom. Tudi sedaj pozivljajo v mnogih člankih na bojkot slovenskih trgovcev, obrtnikov in odvetnikov. Toda državno pravdnništvo ne najde nobenega povoda, da bi v tem oziru postopalo. Skrajni čas je, da bi kak poslanec posvetil v to gnezdo državnopravniške samovoljnosti! Takratno hujskanje nemškim odvetnikom še ni zadostovalo. Z zavistjo in jezo opazujejo, da imata slovenska odvetnika še svojo klijentelo, in še bolj se bojijo, da bi se sedaj ne spametovali tudi koroški Slovenci in pustili zastopnike, ki jih ne razumejo. V sredo, dne 16. decembra, je sklisal nemški „Volksverein“ novo zborovanje, in sicer, čujte in strmite! proti slaviziranju sodišč. Dasiravno ti gospodje dobro vedo, da so v prejšnjih letih, posebno pod dr. Krautom v vseh nemških krajih na slovenske vloge vedno odgovarjali slovenski, in sicer ravno tako sodišče v Celovcu kakor sodišče v Beljaku; dasi ti gospodje dobro vedo, da so celo notarji legalizirali slovenski in da so bili vpisi v zemljiške knjige pri slovenskih vlogah popolnoma slovenski, — se sedaj hinavsko razburjajo samo radi tega, ker je deželno sodišče v Celovcu dopustilo slovensko tožbo proti neki tvrdki v Celovcu. Kar je bilo vedno jasno in samoobsebi umevno, da smejo vlagati pri sodišču v Celovcu, kakor tudi pri drugih sodiščih z mešanim prebivalstvom, slovenske vloge, to je naenkrat hotelo prepovedati okrajno sodišče v Celovcu, oziroma neki skrajno nemško-nacionalni sodnik. Opetovano so že razsodila razna najvišja sodišča, da mora sprejemati celo magistrat celovški slovenske vloge, ravno tako kakor jih mora sprejemati deželni odbor, ali kakor jih mora sprejemati sodišče v Beljaku itd. Samo sedaj se je naenkrat našel sodnik, ki trdi da ima prebivalstvo celovškega mesta pravico upirati se proti dvojezičnosti, ker je Celovec nemško mesto, in pa tudi zaradi tega, ker Slovenci tega kraja pismenega slovenskega jezika itak ne razumejo. Ta za razmere značilna, sicer pa jako smešna odločba sodnika, ki je hotel s to sodbo ustvariti velepolitičen čin, očitno na komando celovških mogotcev, seveda ni bila vzdržljiva. Predsedstvu deželne sodnije v Celovcu se gotovo ne more očitati, da bi bilo v narodnem oziru popolnoma pravično, ker se po sedanji praksi niti ne izvršuje več natančno jezikovnih naredb, ki so izšle do leta 1882. Kar je bilo že v stalni praksi, to se zopet prepoveduje, in no-

bene besede ni mogoče več dobiti pismenim potom od deželnega ali okrajnega sodišča v Celovcu. Z neko posebno vneto se zavrača slovenščina pri teh sodiščih, dasiravno so tudi ta sodišča v prejšnjih časih brez ugovora izdajala rešitve v slovenskem jeziku, in sicer sklepe ravno tako kakor razsodbe, in dasiravno so pri teh sodiščih celo pisali slovenske zapisnike. V tem oziru bi bil skrajni čas, da državni poslanci vendar enkrat, posebno sedaj, ko so združeni, z vso silo nastopijo, če že ne za to, da nam pridobijo novih pravic, pa vsaj za to, da se varuje to, kar smo že imeli.

Konec pril.

Jezerko. Za preložitev ceste na Jezerskem vrhu je določenih v državnem proračunu za leto 1909 svota 50.000 K.

Celovec. V sredo, dne 16. decembra, so napravili Nemci protestni shod. Na velikih plakatih je bilo brati, da bode zvečer protestni shod proti «sloveniziranju pri sodnji» in da bi naj prišli k shodu v prav obilnem in mnogem številu. Pa voditelji so se jako zmotili! Shod je bil prav slabo obiskan. Tem vodjem bi se bilo preveč dobro zdelo, če bi po zborovanju prav rogovillili po mestu — pa tudi tu so se zmotili. Vse vkup se jim je pokazilo. Tu se vidi, da Nemci niso takega mnenja, kakor pa njih hujskači. Zmiraj pravite, da bi bili Slovenci mirni, ko bi jih ne hujskali nekateri proti vam. Danes pa povejte, ali to ni le pri vas tako? Da, Nemci bi bili nam bolj prijazni in bi nas pustili pri pokoju, ko bi jih vi ne «hecali» vedno in na vse pretvege proti nam! Pa hvala Bogu, tudi Nemci so večinoma še bolj pametni in se ne pustijo tako zlorabljeni v vaše namene!

Apače. Dne 19. decembra smo pokopali Rogavijevega očeta. Stari so bili že pri 80 let. Ravno, ko so stali nad stopnicami, ki peljejo v klet, zadel jih je mrtvoud ali «božji žvak» (že v drugič) in so na to kmalu umrli. Veličasten pogreb je pokazal, kako smo jih vsi spoštovali.

Škocijan. Dne 13. decembra zanesli smo k počitku gospoda nadučitelja Tom. Lesjaka. Umrli je bil že star 76 let. Bil je kratek čas sem v pokoju. Že večkrat se je prej namirjal iti v pokoj, ali domačini so ga vedno in vedno prosili, da naj poučuje. Enkrat so ga sli prosit občinski možje, da naj se koj poučuje Škocijančane, če je le količkaj mogoče. Tedaj so bili menda vsi, nadučitelj in možje tako ganjeni, da so vsi jokali in gosp. nadučitelj je poučeval, dokler mu je bilo še mogoče. Škocijana pa tudi potem ni zapustil; tam je prebival še do smrti in tam bo počival med svojimi ljubljenci. Pri pogrebu je bilo toliko ljudi, da menda takega pogreba ne pomni kdo. To leto je umrl tudi gospod župnik, ki je bil tudi priljubljen in je bilo pri njegovem pogrebu tudi veliko ljudi, ali pravijo, da toliko jih ni bilo. — Pokojni je bil zvest Slovenec in je ljubil svoj narod. Akoravno tega ni pokazal odkrito, so ga vendar črtili drugi učitelji

„Seveda znamo, saj služimo svoj kruh s tem jezikom in daleč po svetu smo že prišli z njim.“

Pomenimo se še malce z njo, potem ji sežemo v koščeno roko, ki jo nam okorno sicer, a z dobrim srcem ponuja.

Od sedaj naprej bomo srečali kvečjem le še drvarje, krepke planinske sinove, ponosnih čel, a milih oči. Slovenci so seveda tudi ti, saj ti pove že oddaleč zvok njihove govornice, predno razločaš še kakšno besedo. Če namreč bivaš delj časa v naši deželi, privadil se boš že po zvoku spoznavati oba deželna jezika. Medtem ko se nemški čuje nekako trdo in kakor razsekano, pretaplja se v slovenski govornici beseda v besedo mehko in tekoče, kar ji da milejši zvok.

Soteska se je zožila. Nakrat se nam postavi orjaška stena v pot. Od leve strani se odraža ter stoji povprek grabna proti desni, kjer jo je izdolbila voda. Stena je nekaj posebnega v svoji vrsti, dolga nad 100 metrov, visoka tudi preko 50, je debela od pol metra do kvečjem tri metre. Zdi se ti, da stojiš pred mogočnim, navpik v nebo štrlečim zidom, ki ga je postavil orjaški rod. Pod njo pelje zopet trden mostič čez bobneči potok. Sredi njega postojmo. Kakih sto korakov bolj navzgor vidimo zopet podobne stene, preko katerih se vsipa v bisernem padu Gropiški potok. Padec je sicer zajezen na umetni način, a to ne moti splošnega utisa. Gropiški grabn se na tem mestu sam prekosi na divji romantiki in le težko se ločimo od očarujoče slike ter jo odrinemo dalje po strmi, a gladki poti iz tega bobnečega kotla.

Dalje korakamo tik šumečega potoka, na desni in levi prepada gora v strmem pobočju. Pobočja so obraščena in vlažni gozdovi razprostirajo tajno senco po grabnu. Včasih se pa soteska zopet zoži in pot si išče prostora ob strmi skali. Pogosto nam je iti prek mostičev, ki postajajo vedno bolj priprosti, dokler stojimo pred enim samim hlodom, ki nas vabi na nasprotno stran. Na tem mestu tudi že neha pot, ki je postajala čedalje bolj kamenita in na nasprotni strani zapazimo le še stezo. A naša srca so junaška, zato smo v skoku preko hloda in jezno se peneče vode. Saj vemo, da kmalu ne bo hlodov niti steze, a mi še ne bomo na cilju.

Vedno višje smo prišli, po dobri uri odkar smo zapustili Gropiče korakamo brez steze po samem grušču ter skakamo od skale do skale čez potok, včasih skočimo tudi vanj. Nič ne de. Že se sveti v zlatih solnčnih žarkih gorski kotel, ki zapira nadaljno pot. Tam se bomo posušili, zdaj pa le naprej po strmi strugi navzgor.

Stopili smo iz mraka v svetlo solnce. Na cilju smo. Orjaško pečevje nas obdaja, vanj si je zoral potok strme žlebove, po katerih prši iz višine navzdol. Obrišimo pošteno priborjeni pot s čela in pokusimo kristalno čisto kapljico. Pogledjmo tudi v pravkar zapuščeno sotesko. Temno nam zija nasproti, podobna orjaškemu goltancu.

To je Gropiški graben; krasen v poletnih dneh, strašen kadar naraste potok ter ga napolni s svojo jezno vodo.

Gropiški grabn ima svojo zgodovino, sicer le v ustnem izročilu, a zanesljivo. Bila je ta so-

teska v hudih vojskinih časih zavetišče ubogih kmetov tam v dolini.

Pridrl je Turk v deželo, moril, požigal, ropal in oskrnjeval. Tedaj so gnali kmetje svojo živino sem noter v Gropiški grabn. V tem zavetju so čakali, dokler jim opazovalci s planin niso naznanili odhod divjih vragov. Izključeno pa ni, da ni kak Turčin zavohal gorko gnezdo brnških kmetov. Tedaj je prepil divji krik ljuto naskakujočih in obupno se branečih bobnenje gorskega potoka. Od tesni do tesni so se pomikali borilci, medtem ko so žene, otroci in živina hiteli ob strmih pobočjih na planine.

A ko so Francozi zajeli deželo, skrili so Brnčani zopet svojo živino v Gropiškem grabnu. A kmalu so spoznali, da se da s Francozi še precej dobro shajati. Francozi so roparje in tatove pridno lovili, prve so kratkomalo postreljali, druge pa so vrgli čez veliki boben, da je bil nek del telesa posebno napet, kamor so mu nabrisali petindvajset in naj je bil domačin ali njihov vojak. Zato so kmetje polagoma prignali živino iz Gropiškega grabna zopet v svoje hleve. Seveda je moral potem marsikateri brnški konj s Francozi po svetu, kakor tudi marsikateri mladenič iz okolice. Pred leti je v Brnci še živel tak francozovec, ki je bil celo na Ruskem. Prinesel je sicer zdravo kožo domov, a tudi veliko navdušenje za Napoleona, ki mu ni minulo do groba.

To je zgodovina Gropiškega grabna.

Dalje pril.

— zato ga je pa ljubilo in spoštovalo ljudstvo in ohranili mu bomo vsi časten spomin.

Galicija. Živina nima nobenega kupa, mesarji hočejo meso pa drago prodati. Zato pa kolje pri nas vsak teden kak kmet kako goved in prodaja sam meso (navadno po kroni kilo). Tako je prav!

Narodne zadeve.

† Vekoslav Legat.

V Celovcu je umrl vodja tiskarne družbe sv. Mohorja, g. Vekoslav Legat, ki si je za probujo koroških Slovencev pridobil jako, jako velikih zaslug. Mnogo je pisal za «Mir» in «Slovenski Narod» ter nastopal tudi kot govornik na raznih shodih. Vse narodno življenje se je dolgo časa osredotočilo okrog njega. Zadnji čas se je popolnoma odtrgal političnemu življenju vsled znanih intrig. Pokojnik je bil odkrit značaj, navdušen narodnjak, požrtvovalen za vse, kar bi utegnilo koristiti slovenskemu narodu. Veličasten je bil njegov pogreb. Prepeljali so ga v Ljubljano. Lahka mu bodi zemlja!

skega zakona, dovolil je vladi, uveljaviti trgovinsko pogodbo s Srbijo in odkazal je načrt o starostnem zavarovanju odseku.

Za nujnost proračunske debate je glasovalo 362 proti 55 poslancem. Pri meritoričnem glasovanju o proračunskem provizoriju se je ta večina močno skrčila. Za proračun so glasovale nemške meščanke stranke, krščanski socialci in Poljaki. Večina je bila torej prav neznatna.

Nagla sodba v Pragi se je v torek preklicala. Še v soboto se je govorilo, da čaka vlada le na nedeljo in da preklicke takoj naglo sodbo, če se ohrani tudi to nedeljo mir v Pragi. Toda v nedeljo so trdili političarji, ki so v zvezi z vlado, da se to ne zgodi, češ, da nekaterim češkimi in nemškimi strankam sploh ne gre za naglo sodbo, ampak za druge demonstrativne namene.

Za bodočega ministrskega predsednika je baje določen Bilinski. Med Čehi in Nemci se vrše pogajanja, da se omogoči do novega leta sestavljanje parlamentarnega ministrstva, v katerem bi imeli biti tudi Jugoslovani zastopani.

Poljski nacionalni dijaki v Lvovu so v soboto na vseučilišču napadli galiskega namestnika Bobrznynskega, ko je prišel, da se vdeleži neke promocije. Sprejeli so ga s «pereat»-klici ter so ga obmetavali z jajci. Nekateri so mu hoteli iztrgati pripasani meč.

Avstrijska diplomacija je začela s Turčijo razpravljati, da doseže sporazum glede na aneksijo

Mulej Hafid bo priznan za maročanskega sultana. Francija in Španija sta sklenili, priporočiti priznanje vsem vladam. Vidi se torej, da odločuje tudi v najvišji politiki uspeh. Še letos je bil Mulej Hafid upornik in zločinec, a ker je imel srečo in je premagal legalnega vladarja, je zdaj on sultan «po božji milosti».

Gospodarska vprašanja.

Krmljenje z oljnimi tropinami.

Letos bo silno pomanjkanje krme, zlasti pozimi do prihodnje spomladanske paše in zelene klaje, zato bodo morali kmetovalci segati tudi po slabih krmilih, ki jih drugače ne rabijo ali kvečjemu za steljo. Če se goved krmi s takimi krmili, pa silno hira in slabo vspeva, če se ne pokladajo obenem močna krmila. Najboljša in najizdatnejša krmila, ki jih je za pridevek h krmi razmeroma le malo treba in zato najceneje hodijo, so oljne tropine.

Vspreh ni odvisen le od tega, koliko krme živina dobiva, marveč tudi od tega, kako je krma sestavljena. Večinoma nedostaja beljakovin in tolašče. Ko so umni živinorejci to spoznali, so si zelo uspešno pomagali s krmili, ki imajo mnogo beljakovin in tolašče v sebi; to so oljne tropine. Toda oljnih tropin je mnogo vrst, ki za naše razmere niso dobre.

Izmed dobrih oljnih tropin, kakršnih v sosednje dežele uvažajo vsako leto velike množine, naj omenim lanene in sezamove tropine.

Lanene tropine. Že zdavnaj znano, toda premalo uvaževano močno krmilo so lanene tropine. Veliko njihovo redilnost, okusnost in zdravilnost pozna skoro vsakdo, in vendar jih živinorejci pokrmijo le toliko, kolikor se jih izdeluje v deželi. To je pač zelo malo. Dobre lanene tropine imajo povprečno 2½ krat toliko beljakovine in tolašče v sebi, kolikor jih imata oves in kuzuza, dvakrat toliko, kolikor pšenični in rženi otrobi, trikrat toliko, kolikor dobro seno. Stanejo pa le 19 vin. kilogram zmlate. Ta števila naj bi si vsak kmetovalec zapisal v pratiko ter naj bi jih vselej pogledal in primerjal, kadar mora kupiti krmil.

Koliko kmetovalcev daje teletom po odstavljenju napačno krmo! Koliko odstavljenih telet vsako leto pogine, koliko jih zaradi nedostatne krme slabo rase, da vedno ostanejo mršava! Kar se zamudi in zagreši v tem času, se pozneje ne da več nadomestiti in popraviti. Skoro vsi živinorejci to vedo, drugače pa vendarle ne ravnaajo. Ta prilika je tudi najugodnejša za uspešno porabo lanenih tropin. Rabijo se najbolje na ta način, da se najprej ovlaži rezanica, na njo se pa potresejo lanene tropine z nekoliko drugih močnih krmil ter se vse skupaj dobro premeša. Z ozirom na starost in velikost telet se daje enemu po ¼ do ½ kg, enoletnim po ½ do 2 kg lanenih tropin na dan. Posebno dobro vplivajo lanene tropine na molzne krave, če jih dobivajo v pijači 14 dni pred otelitvijo in 14 dni po nji. Ta zelo okusna in lahko prebavna pijača tako krepi živali, da navadno lahko prestanejo otelitev, pa tudi pozneje ne zbole tako lahko (na primer za telečjo vročnico). Pa tudi sicer so lanene tropine zelo dobre za vse živali, če hočemo dobro storiti slabotnim, bolehnim in zletanim živalim ter jih okrepiti. V tem oziru lanene tropine največ izdajo, če jih pokladamo dalj časa.

Sezamove tropine. To močno krmilo dobivajo, ko iz sezamove rastline („sesamum indicum“ in „sesamum orientale“) iztiskajo olje. Kmet. družba oddaja tudi te tropine, ki jih dobivajo iz najboljšega vzhodnoindijskega, oziroma jutrovega semena. Sezamove tropine imajo povprečno v sebi: suhe snovi 89% in v tej

beljakovin	37 %
sirove tolašče	11 „
nedušičnatega izvlečka	23 „
sirove vlaknine	8.5 „
pepela	9.5 „

V belih sezamovih tropinah je sedaj navadno 50% beljakovin in tolašče in se za toliko tudi jamči. Sezamove tropine so torej redilnejše in so lažje prebavne kakor lanene tropine ter prav tako ugodno vplivajo, to je, nimajo nikakih postranskih neugodnih učinkov. Posebno pa treba opozoriti na veliko množino apna in fosforove kisline, ki je v teh tropinah, in so vsled tega posebno dobre za mlado živino. Izborne so te tropine za pitance. Zdrobljene ali zmlate sezamove tropine se tudi lahko dajo konjem namesto ovsu in delavnim

V današnji številki prinašamo na splošno željo sliko nedolžnih žrtev Ivana Adamiča in Rudolfa Lundra, ki sta bila dne 20. septembra pri ljubljanskih izgrelih vstreljena.

Jubilejni dar družbe sv. Mohorja. V slavnostni seji 28. novembra je družba sklenila v proslavo cesarjeve 60letnice darovati za slovensko decu 15.000 K in sicer dobi: slovensko šolsko društvo na Koroškem 6000 K, družba sv. Cirila in Metoda 2000 K, šolske sestre v Mariboru 2000 K, šolski dom v Gorici 1000 K, Marijanišče v Ljubljani 1000 K, dijaška kuhinja v Celju 500 K, dijaška kuhinja v Mariboru 500 K, dijaška kuhinja v Ptujju 500 K in dijaška kuhinja v Celovcu 500 K.

50.000 kron za dijaške ustanove je daroval gosp. Josip Gorup vitez Slavinski. Gotovo najlepši namen je mogel privedi mecena do take velikučnosti.

Narodne slike. V izložbah trgovine Gričar Mejač v Prešernovih ulicah in Fr. Kollmann v Ljubljani (kateri slednji jih tudi prodaja po 28 K komad kompletno s hrastovim okvirom) so razstavljene krasne slike v fotografski izvršitvi. Slike predstavljajo gorenjskega pastirja z bisago, gorenjskega coklarja in skupino «Kranjec in Kranjca». Slike so vzbudile po svoji krasoti občo pozornost ter ustrezajo že davno in pogosto izraženi želji da okrasimo svoje domovine z lepimi domačimi slikami, da nam ne bo treba sezati po tujih proizvodih, ki so pogosto jako dragi a tudi jako slabi. Slike so jako primerno božično darilo. |

Svetovna politika.

Državni zbor je šel na božične počitnice. Zadnje sejo je imel v soboto, dasi so socialni demokratje predlagali, da naj zboruje še ta teden do praznikov. Rešil pa je državni zbor tekom teh 14 dni precejšno nalogo; lahko se reče, da ni še nikdar izvršil toliko v tako kratkem času. Rešil je proračunski provizorij popolnoma, nujnost aneksijskega zakona, izvolil je odsek za razpravo a nek

Bosne in Hercegovine. Bil je že zadnji čas, da je baron Aehrenthal, ki je streljal že same kozle, nastopil to pot edino, ki utegne Avstrijo še izvesti iz zagate, v katero je zašla z nepripravljenostjo aneksije Bosne in Hercegovine. V nedeljo je avstrijski poslanik Pallavicini obiskal velikega vezirja in turškega ministra za zunanje zadeve. Pogajanja zaradi sporazuma so se začela. «Frankfurter Zeitung» ima iz Carigrada poročilo, da je Avstrija pripravljena na koncesije in da kaže tudi Turčija popustljivost. Misli se, da bo turški vladi mogoče tekom 24 ur ustaviti bojkot avstrijskega blaga. Turški ministrski svet je sklenil, strogo paziti, da colninski uradi ne sodelujejo pri bojkotu.

Dogodki na Balkanu. «Hrv. kor.» poroča s Cetinja: Iz južne Dalmacije, Reke in Trsta in iz Nemčije se je povrnilo v domovino do 16.000 črnogorskih delavcev. Med njimi jih je mnogo, ki so se izselili v Ameriko in ki so se sedaj vrnili. Vlada je med nje razdelila orožja in streljiva in se sedaj pridno urijo v streljanju.

V Srbiji je nastala vladna kriza. Stari radikali so stopili v dogovor z nacionalisti in naprednjaki, da bi sestavili novo vlado brez mlado-radikalcev.

Turški parlament je bil v četrtek, 17. t. m., slovesno otvorjen Ves Carigrad je imel praznično lice. Sultan je bil pri otvoritvi navzoč. Prestolni govor je omenjal aneksijo Bosne in Hercegovine ter razglasitev bolgarske neodvisnosti z ostrimi besedami. Izvolila se je komisija, ki ima sestaviti odgovor na prestolni govor.

Turško vojno ministrstvo je izdelalo načrt za reorganizacijo vojske, ki obsega sledeče točke: 1. Ustanovi se narodna milica. 2. Izpremeni se zakon o rekrutih, ki se razširi tudi na nemohamedance. 3. Izpremeni se zakon o pokojninah. 4. Regulirajo se plače. 5. Uredi se avanziranje. 6. Reformira se šola za generalni stab. 7. Uvede se za častnike generalnega štaba služba pri četah. 8. Zniža se aktivna služba v Jemenu, Hadžasi in v nekaterih drugih krajih. 9. Vpeljejo se vsakoletno orožne vaje za neaktivne. 10. Urede se vsakoletne strelne vaje in manevri. 11. Odpokličejo se častniki, služeči v Nemčiji; vsako leto se pošlje 10 oficirjev v Nemčijo. 12. Za vse reforme se predloži vsako leto proračun.

Avstrijska pogajanja s Turčijo se nadaljujejo, ampak bojkot še ni končan.

volom. Konjem se jih daje po en kilogram na dan, pomešanih z ovsem, s kakšnim drugim močnim krmilom ali z rezanico; zmes se nekoliko ovlaži. En kilogram tropin nadomesti 2½ kg ovsa. Volom se lahko dajo v poljubnih množinah, brez drugih močnih krmil, pomešane z rezanico. Končno so sezamove tropine prav dobra krma za molzne krave; daje se jih jim po en kilogram na dan zdrobljenih ali zmletih, ali pa pomešanih med druga primerna krmila, in ni se bati, da bi imele kake nepovoljne posledice. Nasprotno, redno krmljenje belih sezamovih tropin pomnožuje mlečnost in le v tem slučaju, če so le preveč tega krmila pokladali, je bilo presno maslo nekoliko bolj mehko. Mi toplo priporočamo bele sezamove tropine našim živinorejcem, ker so redilnejše kakor lanene. Če teh tropin kako živinče prvi dan ne mara, to nič ne de, čez par dni se že nanje navadi in jih slastno žro.

Zelo važno pa je, da dobimo oljne tropine čiste, nepokvarjene in nepredrage.

Izorno nadomestilo za otrobe je moka iz raznih tropin. V krmilih je največ vredna dušičnata snov; od nje je zavisna tečnost in cena posameznih krmil.

Debeli, pristni pšenični otrobi imajo v sebi 13½% beljakovin in 3½% tolšče, zmlete lanene tropine 28½% beljakovin in 10¼% tolšče.

Iz tega je razvidno, da so zmlete lanene tropine več kakor še enkrat toliko vredne kakor otrobi, sezamove tropine pa dvakrat toliko; vrh tega pa silno vplivajo na zdravje, hitro rast in debelenje ter na mlečnost živine; poleg tega stanje danes skoro toliko kakor otrobi. Pol kilograma zmletih tropin zaleže več kakor en kilogram otrobov, stane pa manj.

Tropine so v vrečah po 50 kg in se naročila sprejemajo le na cele vreče.

Dobe se pri „Kmetijski družbi“ kranjski; posreduje tudi celjska „Zadružna Zveza“.

Raznoterosti.

Poraba tobaka v Avstriji. Letošnjih prvih devet mesecev se je v Avstriji prodalo 25.037 kg tobaka za njuhanje, 508.952 kg tobaka za kajenje, 417.261.464 smodk in 1.446.065.356 cigaret. Izmed tuzemskih specialitetnih vrst se je prodalo 60 kg tobaka za njuhanje in 191.130 kg tobaka za kajenje, specialitetnih smodk 1.372.801, cigaret pa 71.599.390. Za navadne inozemske vrste tobaka se je skupilo 86.782.452 K 11 v, za inozemske specialitete 2.262.241 K 16 v, za tujezemske pa 1.588.380 K 63 v. V primeri z isto dobo prejšnjega leta se je porabilo letos tobaka za 5.911.065 kron 12 vin. več.

Tudi nagrobni spomenik se sme zarubiti. Dosedaj je veljalo v pravnih ozirih načelo, da se nagrobni spomenik iz pietete, in ker je postal pravni del groba, ne sme zarubiti. Sedaj pa je najvišji sodni dvor razsodil, da to načelo ne velja, temuž se tudi nagrobni spomenik sme zarubiti.

Senzačna operacija. V Filadelfiji je dr. Northrop izvršil lani nenavadno operacijo, operiral je namreč nekega zločinca na možganih, nakar se je zločinec popolnoma spremenil. Zločinec je bil pred 15. leti ugleden meščan. Nekoč pa mu je padla na glavo s strehe opeka ter ga hudo poškodovala. Od takrat so se kazali na njem vsi znaki hudodelnika. Začel je piti in krasti. Odkar pa se je izvršila nad njegovimi možgani operacija, ne pije in ne krade več ter si je pridobil zopet ugled med someščani. Nedavno je bil celo odlikovan zaradi nekega izuma v industriji.

Prebivalstvo sveta. Prebivalstva na celem svetu je 1 milijarda in 450 milijonov, ki je porazdeljeno tako: v Aziji 800 milijonov, v Evropi 320, v Afriki 210, v Ameriki 110, v Avstraliji 10. Od teh jih nosi obleko le 500 milijonov, 250 milijonov jih je sploh brez obleke, 700 milijonov je deloma pokritih, 500 milijonov prebiva v hišah,

700 milijonov v luknjah in jamah, 250 kar pod milim nebom.

Kako nastane strah v Ljubljani? «Iz strahu» je poklical minuli teden neki nemški tujec, ki je bral v časopisih o divjih Slovencih v Ljubljani, policaja na pomoč. Na trgu vpraša v nemškem jeziku branjevko: Koliko brusok se dobi za 1 krajcar? Žena mu je odgovorila: Štir. Policaj je bojazlivega tujca poučil, da ga ženica ni mislila žaliti. (Beseda Štir pomeni v nemščini «bik»).

Lasten pes ga je izdal. V celjski okolici je bilo pred kratkim izvršenih več tatvin, ne da bi bili dobili tatu. Tat je imel seboj psa, ki ga je vselej opozoril, če je bilo kaj nevarnega. Pri zadnji tatvini so pa psa prijeli, dočim je tat zbežal. Dva orožnika sta šla nato za psom, ki sta ga morala spustiti z verige. Pes ju je peljal v okolico Vojnika, kjer so v podrti bajti dobili tatu v osebi 17letnega delavca Rudolfa Prevolnika, ki se sedaj že pokori za dobro zaklenjenimi durmi.

Časopis za berače. V Moskvi je začel izhajati časopis «Bosjačkaja Gazeta», t. j. beraško glasilo. Pisali ga bodo ponajveč potepuhi, berači, izgubljene ženske i. t. d. List bo prinašal spomine teh propadlih žensk, njihove izpovedi, pesmi in članke ter redne dopise od zunaj. Časopis bo prinašal tudi slike posebno znamenitih potepuhov, roparske votline i. t. d. Podjetje bo najbrže dobro uspevalo, kakor slično v Ameriki in na Angleškem.

Koliko si prihranijo Lahi v Švici? Vsako leto pošljejo Lahi 18 milijonov frankov iz Švice svojim domačim v Južno Tirolsko ali Italijo.

Predsednik Roosevelt — časnikar. Potrjuje se vest, da postane predsednik Roosevelt po vrnitvi iz Afrike soizdajalec in sotrudnik lista «Quotlook», za kar bo dobival letnih 30.000 dolarjev. Kot bivši predsednik ne dobi penzije, čeravno je bil več let na tem mestu. Pri nas pa nosijo ministri komaj par mesecev ministerski frak in že imajo mastno penzijo. Za njegovega naslednika je bil letos izvoljen od njega priporočani Taft. Neverjetno hud je bil njegov boj z demokratom Brianom. Ker kandidati ne morejo povsod biti in govoriti, so si izmislili iznajdljivi Amerikanci novo metodo. Zborovanja se vrše lahko povsod. Treba je samo kakega odra na katerega postavijo podobo kandidata v naravni velikosti. Zraven pa pove poseben instrument (gramofon) ves govor kandidata ravno tako, kakor bi govoril sam. Kako prijetno bi bilo to za tiste naše poslance, ki poznajo volilce le pri volitvah.

Oče in sin se prvič vidita v ječi. Kakršen oče, takšen sin. Ta rek se je skazal resničnim minoli teden v Spokane, Wash., ko sta se v zaporu sestala zaradi krađenja konj neki Benjamin Connors in 18letni Orwel Connors. Mlajšemu je sicer neznan, da je s svojim očetom zaprt. Oba sta aretirana zavoljo enakih pregreškov, krađenja in prodajanja ukradenih konj. Stari je bil obsojen v Chelan in mlajši v Douglas County. Stari je povedal jetničarju, da je mladenič, ki je z njim zaprt, njegov sin. Povedal je, da se je pred 19 leti oženil v Iowi in šest mesecev za tem je zapustil svojo ženo. Izvedel je pozneje, da je zapuščena žena porodila, vendar pa ni nikoli videl otroka, dokler se ni z njim v ječi sestala, kjer je mladi jetnik povedal starejšemu kolegu svojo zgodovino in po čemur ga je spoznal za svojega sina. Ni pa mu tega povedal. Oba so odvedli v zapore v Halla Walla. Stari je naprosil uradnike naj ne povedo sinu, da je on njegov oče, kar so mu obljubili. Sinova celica je sedaj ravno nad očetovo.

Velika riba. V Novemgradu v Dalmaciji so ujeli ribo, težko okoli 400 kg. Sama jetra so bila težka 60 kg. Riba je bila dolga 3½ m. Znanstveno ime ribe je: «Lexanchus griseus». Riba spada v vrsto morskih psov. Sedaj se nahaja v Trstu.

Laž ima kratke noge. Ljubljanski Nemci so dali napraviti razglednice z imenom «Slovenische Kulturarbeit», na katerih so slike pobitih šip na

stekleni verandi v kazini ter restavracijska dvorana kazine v Ljubljani po napadu. Dvorano so pred fotografiranjem lepo aranžirali. Aranžer pa je pri tem pozabil na pregovor: Kar je preveč, je odveč, ter je razstavil, menda zaradi lepšega, toliko in tako velikega kamenja po tleh in po mizah, da se človek tej neumnosti mora smejeti. Ti ljubljanski fantiči so morali biti pravi orjaki, ker bi sicer ne bilo mogoče, da bi bili mogli lučati po 10 do 20 kg težko kamenje na take daljave!

Svoji k svojim!

Proda se izvanredno

dobro vino

(letošnji pridelek) od vinogradarja

Fr. Janžekovič, Samušani

Žel. postaja in pošta Moškanjci, (niže Ptujca).

Mošt je imel 20—22° sladkorja. Vino je iz znanega Turškega vrha (Türkenberger) je jako finega okusa in zelo močno. — Za pristnost se jamči. 3—8

Lovske puške

9 vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom priporočeno 52-11 Prva borovska tovarna orožja

PETER WERNIG

c. in kr. dvorni založnik v Borovljah :: Koroško. Slovenski ceniki brezplačno in poštine prosto.

Epilepsija.

Kdor trpi na božjasti, krču in drugih nervoznih boleznih, zahteva naj knjigo o tem.

52-20 Dobi jo zastoj in poštine prosto v 7 Labudovi lekarni, Frankobrod o. M. (Privil. Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.)

Hranilnica in posojilnica

v Borovljah

uraduje vsako nedeljo od 10. do 12. ure dopoldne v hiši štev. 50.

Vloge se obrestujejo po 4%

Izposojila se dajejo proti plačilu

4¼% obrestl. 13 52—8

Med tednom dajeta pojasnila ravnatelj posojilnice gosp. Ludovik Borovnik v Borovljah in tajnik gosp. Mihael Turk v Resnici.

Kmetijska nakupovalna in prodajalna zadruga :: Sv. Križ pri Mariboru pošta Zg. Sv. Kungota

ima po zmernih cenah naprodaj

300 hl

dobrega sadjevca

veliko množino vsakovrstnih jabolok

in okoli 200 q¹⁴ 3—3

plemenitih koslanjev.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Akcijski kapital K 2.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4½%

od dne vloge do dneva vzdiga.

☛ Kolodvorska cesta št. 27. ☛

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurznim izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške in ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menio. :: Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spljetu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno odplačevanje po K 8— za komad. 1 52—19

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10— za komad.

Prodaja vseh vrst vred papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.